

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 14

DEEL 1 – RICHTLIJNEN EN KNELPUNTEN IN VOGELVLUCHT 18

a. Enkele algemene richt- lijnen 19

- 1 Geen bemoeienis met de inhoud van de tekst 19
- 2 ‘Verbeter’ de brontekst als die niet goed is! 19
- 3 Vertaal zo letterlijk mogelijk, maar niet zo letterlijk dat er ‘onnatuurlijk’ Nederlands ontstaat! 20
- 4 Streef naar stilistische consistentie! 25
- 5 De gevoelswaarde van woorden en uitdrukkingen 27
- 6 Vermijd ‘slordigheidsfouten’! 28
- 7 Naslagwerken en andere informatiebronnen 29

b. Enkele belangrijke knelpunten 30

- 8 Wees erop bedacht dat men in het Nederlands woorden vaker aaneenschrijft dan in het Engels! 30
- 9 Gebruik van aanhalingstekens in Engelse en Nederlandse teksten 31
10. Alineaïndeling 31
11. Vermijd barbarismen en

contaminaties; wees voorzichtig met neologismen en modieus taalgebruik! 31

- 12 Beknopte bijzinnen 31
- 13 Het verschil tussen beperkende en uitbreidende betrekkelijke bijzinnen 32
- 14 Congruentie in getal in het Nederlands en het Engels 32
- 15 De schrijfwijze van getallen en breuken 33
- 16 Hoed u voor hiaten! 33
- 17 Let op lacunes in het lexicon! 33
- 18 Let op de lidwoorden! 33
- 19 Omrekening Engelse maten en gewichten 34
- 20 Het vertalen van (eigen-) namen en titels 34
- 21 Nominale versus verbale constructies 34
- 22 Vermijd pleonasmen & tautologieën, passe-partouts en lege woorden, stijlbloempjes, ‘overspannen’ en dubbele tangconstructies, beulzinnen en zeeslangen! 34
- 23 Het vertalen van de ‘s-constructie 35
- 24 Valse vrienden ontmaskerd! 36
- 25 Onjuist gebruik van voegwoorden 36
- 26 Voltooide tijd & tegenwoordige tijd 36

- 27 Let op het woordgeslacht!
36
- 28 Diversen 37

DEEL 2 – DETAILBEHANDLING 38

Hoofdstuk 1 – Grammaticale thema's en taalverschijnselen

Enkele belangrijke thema's 39

- 29 Aandachtstreepjes 39
- 30 Aanhalingstekens 41
- 31 Accenttekens 49
- 32 Afbreken van woorden 50
- 33 Afkortingen 52
- 34 Alinea's 53
- 35 Apostrof 55
- 36 Barbarismen 56
- 37 Beeldspraak 63
- 38 Beknopte bijzinnen 63
- 39 Beletseltekens 68
- 40 Betrekkelijke bijzinnen 68
- 41 Beulzinnen 72
- 42 Bezittelijke voornaamwoorden 76
- 43 Congruentie en discongruentie in getal 76
- 44 Contaminaties 82
- 45 Cursivering 83
- 46 Dubbele ontkenning 88
- 47 Dubbelepunt 88
- 48 E-woorden 91
- 49 -E- of *en* bij samengesteld zelfstandig naamwoord 91
- 50 Buigings-*e*- en vaste verbindingen 93
- 51 *Er* 94
- 52 *Er* + voorzetsel 95
- 53 Euroteken 95
- 54 Foutieve samentrekking 95
- 55 Gebiedende wijs 98
- 56 Gekloofde zinnen 99
- 57 Genitief 102
- 58 Geslacht van woorden 105
- 59 Getallen en breuken 112
- 60 Haakjes 115
- 61 Haarziekte 117
- 62 *Hebben* & *zijn* + voltooide tijd 120
- 63 'Hikstijl' 121
- 64 Hoofdletters – kleine letters 122
- 65 Idioom 133
- 66 Kofschip 136
- 67 Komma 138
- 68 Koppeltekens 145
- 69 Koppelwerkwoorden 145
- 70 Lacunes in het lexicon 146
- 71 Lidwoorden 156
- 72 Lijdende vorm 159
- 73 Maten en gewichten 162
- 74 Meervoudsvorming 163
- 75 Modieus en informeel taalgebruik 165
- 76 Naamvals vormen 167
- 77 Namen en titels 168
- 78 Nominale en verbale constructies 175
- 79 *Non-gradable adjectives* 177
- 80 Overgankelijk en onovergankelijk 177
- 81 *Passe-partouts* en lege woorden 178
- 82 Pleonasme en tautologie (als taalfout) 179
- 83 *Premodification structures* 180
- 84 De punt 181
- 85 De puntkomma 182

- 86 *Question tags* 183
- 87 Register (stijlniveau) 184
- 88 Rode en groene volgorde 185
- 89 Samentrekkingsteken 188
- 90 Schuine streep 188
- 91 Spatie, koppelteken en aaneenschrijven 188
- 92 Spelling (Groene of Witte Boekje?) 202
- 93 Standaardformuleringen en vormconventies in juridische documenten 204
- 94 Stijlbloempjes 208
- 95 *Synonym strings* 208
- 96 Tangconstructies 209
- 97 Tantebetjestijl 211
- 98 Tantedoortjestijl 212
- 99 *Te* + infinitief 213
- 100 Telbare en niet-telbare zelfstandige naamwoorden 213
- 101 Tijden 214
- 102 Titels/krantenkoppen 224
- 103 Trappen van vergelijking 226
- 104 Trema 229
- 105 Tussen-*s*- in samenstellingen en afleidingen 230
- 106 Het uitroepteken 232
- 107 Vakjargon 232
- 108 Valse vrienden 234
- 109 Verdubbeling medeklinker na toonloze klinker 236
- 110 Verkleinwoorden 237
- 111 Vertaaltransformaties 238
- 112 Het voltooid deelwoord als bijvoeglijk naamwoord 242
- 113 Voorwaardelijke bijzinnen 242
- 114 Het voorzetsel 246
- 115 Voorzetseluitdrukkingen 248
- 116 Vormconventies brontaal – doeltaal 248
- 117 Het vraagteken 249
- 118 Vreemde woorden 250
- 119 Vrouwelijke uitgangen 252
- 120 Wederkerende werkwoorden 253
- 121 Weglatingsstreepje 255
- 122 Wensende wijs 257
- 123 Werkwoorden 258
- 124 Woordspelingen 260
- 125 Woordvolgorde 262
- Hoofdstuk 2 – Voetangels en klemmen** 274
- Nederlandse trefwoorden
- 126 *Aan – naar* 274
- 127 *In aanmerking nemen – in ogenschouw nemen* 274
- 128 *Aanstaande – toekomstige* 274
- 129 *Aanstonds – terstond* 274
- 130 *Aantal* 274
- 131 *Als – dan* 277
- 132 *Als – toen* 278
- 133 *Alvorens – voordat – vóór* 279
- 134 *Ampel – amper* 280
- 135 *Atie – ering* 280
- 136 *Au – ou* 281
- 137 *Behoudens* 281
- 138 *Betreffende – betrokken – wat betreft – wat ... betreft – voor wat betreft* 281
- 139 *Benijlslast* 282
- 140 *Blijkbaar/klaarblijkkelijk –*

	<i>kennelijk – ogenschijnlijk – schijnbaar</i> 282	175	<i>Idem – dito</i> 301
141	<i>Blijken – schijnen – lijken</i> 284	176	<i>Ie-</i> 301
142	<i>C.q.</i> 284	177	<i>Iemand</i> 301
143	<i>Daarentegen – integendeel</i> 285	178	<i>Iën – ieën</i> 302
144	<i>Dan dat</i> 285	179	<i>Ingeval – in geval van – voor het geval</i> 302
145	<i>Dan ook – dan wel</i> 285	180	<i>Jullie</i> 303
146	<i>Dat – wat</i> 286	181	<i>Keer – maal</i> 303
147	<i>Degene – diegene – datgene</i> 287	182	<i>Kennen – kunnen</i> 303
148	<i>Der – des – den</i> 287	183	<i>Leiden – lijden</i> 304
149	<i>Dermate</i> 289	184	<i>Lukken – erin slagen</i> 304
150	<i>Desbetreffende</i> 289	185	<i>Mens</i> 304
151	<i>Destijds – toentertijd – indertijd – eertijds</i> 289	186	<i>Niet het minst – niet in het minst</i> 305
152	<i>Dezer – dezen – dezex</i> 289	187	<i>Mits – tenzij – indien</i> 305
153	<i>Diens – dier</i> 290	188	<i>Name – neming</i> 305
154	<i>Doordat – omdat</i> 290	189	<i>Nauwelijks – ternauwernood</i> 305
155	<i>Een – één</i> 291	190	<i>Neven</i> 305
156	<i>Ei – ij</i> 292	191	<i>Niet dan na(dat)</i> 306
157	<i>Elk – ieder</i> 292	192	<i>Om</i> 306
158	<i>Elkaar</i> 293	193	<i>Ongeveer</i> 307
159	<i>Enerzijds – anderzijds</i> 293	194	<i>Opdat – zodat</i> 307
160	<i>Enig – enigst</i> 293	195	<i>Paar</i> 308
161	<i>Enige(n), e.d.</i> 293	196	<i>Qua</i> 308
162	<i>Feit</i> 297	197	<i>Rechtelijk – rechterlijk – gerechtelijk</i> 308
163	<i>...glijk & ...gelijk</i> 297	198	<i>Rekenschap geven – zich rekenschap geven</i> 308
164	<i>Genoodzaakt – verplicht</i> 297	199	<i>Zich richten tegen/tot/op</i> 308
165	<i>Gerust – rustig</i> 297	200	<i>Soortgelijke – dergelijke – dusdanige – zulk – zo'n</i> 309
166	<i>Gij</i> 298	201	<i>Terugkomen op – terugkomen van</i> 309
167	<i>Guerrilla – guerrillero</i> 298	202	<i>Tussen</i> 309
168	<i>Handelwijze</i> 298	203	<i>U</i> 309
169	<i>Heel – geheel</i> 299	204	<i>U hebt – u heeft</i> 310
170	<i>Herhaald – herhaaldelijk</i> 299	205	<i>Überhaupt</i> 311
171	<i>Het was ...</i> 299	206	<i>Uit – van</i> 311
172	<i>Hoe ... boe – boe ... des te ...</i> 299		
173	<i>Hoewel – ondanks</i> 300		
174	<i>Hun – hen</i> 300		

273	<i>Climax</i>	335	309	<i>Dump</i>	342
274	<i>Code</i>	335	310	<i>Dutch courage</i>	342
275	<i>Committee – commission</i>	335	311	<i>Dwell upon</i>	343
276	<i>Company</i>	335	312	<i>Dying</i>	343
277	<i>Completely</i>	335	313	<i>Economic – economical</i>	343
278	<i>Conditions</i>	336	314	<i>Effort</i>	343
279	<i>Connected</i>	336	315	<i>Either</i>	344
280	<i>Conquer</i>	336	316	<i>Either ... or</i>	344
281	<i>Conscience – consciousness</i>	336	317	<i>Embrace</i>	344
282	<i>Consequence</i>	336	318	<i>Enclose</i>	344
283	<i>conservation – conversation</i>	337	319	<i>End</i>	345
284	<i>conservative</i>	337	320	<i>Enforce</i>	345
285	<i>Consider</i>	337	321	<i>Entrance</i>	345
286	<i>Construction</i>	337	322	<i>Every</i>	345
287	<i>Continent – continental</i>	337	323	<i>Everybody – everyone</i>	346
288	<i>In contrast to</i>	337	324	<i>For example</i>	346
289	<i>Control</i>	338	325	<i>Exclusive</i>	347
290	<i>Could have + past participle – had been able + infinitive</i>	338	326	<i>Exhaustive</i>	347
291	<i>Couplet</i>	339	327	<i>Expense</i>	347
292	<i>Court – judge</i>	339	328	<i>Extradite</i>	347
293	<i>Current</i>	339	329	<i>Exuberant</i>	348
294	<i>Dapper</i>	339	330	<i>Eye(s)</i>	348
295	<i>Dare</i>	339	331	<i>Fail</i>	348
296	<i>Date</i>	339	332	<i>Family</i>	349
297	<i>Date from</i>	340	333	<i>Fashionable</i>	349
298	<i>Day</i>	340	334	<i>Fear</i>	349
299	<i>Defendant</i>	340	335	<i>Feel</i>	349
300	<i>Define</i>	340	336	<i>Firm</i>	349
301	<i>Designate as</i>	341	337	<i>Flatly</i>	350
302	<i>Diamond</i>	341	338	<i>For (as a conjunction)</i>	350
303	<i>Diplomatic</i>	341	339	<i>For + NP (nominative/accusative) with infinitive</i>	350
304	<i>Discover – invent – find out</i>	341	340	<i>For – since – during</i>	351
305	<i>Do</i>	341	341	<i>Forget</i>	351
306	<i>Doctor</i>	341	342	<i>Fragment</i>	352
307	<i>Dozens</i>	342	343	<i>Frantic</i>	352
308	<i>Driving force</i>	342	344	<i>Function</i>	352
			345	<i>Further</i>	353
			346	<i>Given</i>	353

- 347 *Global* 353
- 348 *Government* 353
- 349 *Half* 353
- 350 *On the other hand* 353
- 351 *Hand over* 354
- 352 *Handicap* 354
- 353 *Happy ending* 354
- 354 *Hard-headed* 354
- 355 *Hardly ... when* 354
- 356 *Hate* 354
- 357 *Have* 354
- 358 *Have had* 355
- 359 *Help* 355
- 360 *Hereafter – hereinafter* 356
- 361 *Hernia* 356
- 362 *History* 356
- 363 *Hooligan* 356
- 364 *Hospital* 356
- 365 *Hostage* 356
- 366 *Hostile* 356
- 367 *Hours* 357
- 368 *How* 357
- 369 *However* 358
- 370 *Human – humane* 358
- 371 *Identifying it/they* 358
- 372 *If – when* 359
- 373 *If only* 360
- 374 *Imaginable – imaginary –
imaginative* 360
- 375 *Impact* 360
- 376 *Implicit* 360
- 377 *With impunity* 361
- 378 *In case – if* 361
- 379 *Include* 361
- 380 *Increasingly* 362
- 381 *Incredible – incredulous* 362
- 382 *Indeed* 362
- 383 *Industry* 363
- 384 *Instead of* 364
- 385 *Intentional – deliberate –
wilful* 364
- 386 *Interest* 364
- 387 *Involved* 364
- 388 *Israel* 365
- 389 *It* 365
- 390 *Jealous* 365
- 391 *Job* 365
- 392 *Join* 365
- 393 *Keep* 365
- 394 *Keyed* 366
- 395 *Kill* 366
- 396 *Kind – sort* 366
- 397 *Labour Party* 366
- 398 *Late* 367
- 399 *Lately - of late* 367
- 400 *The latter - the former* 367
- 401 *Launch* 367
- 402 *Law and order* 368
- 403 *Less* 368
- 404 *Let us ...* 368
- 405 *Lie – to lay* 368
- 406 *Like (to enjoy) (to prefer) doing
something* 368
- 407 *Line* 369
- 408 *Liquor – liqueur* 369
- 409 *Live* 369
- 410 *Look* 369
- 411 *Lookout* 369
- 412 *Lose – be lost/gone/missing
369*
- 413 *Lost* 370
- 414 *Luck* 370
- 415 *Lunchtime* 370
- 416 *Luxurious(hy)* 370
- 417 *Made in Holland* 371
- 418 *Make* 371
- 419 *Manipulate* 371
- 420 *Many* 371

421	<i>May not</i> 371	459	<i>Over</i> 383
422	<i>Mean</i> 372	460	<i>Own</i> 383
423	<i>Medical man</i> 372	461	<i>Panties</i> 383
424	<i>Meekness</i> 372	462	<i>Pantomime</i> 383
425	<i>Merge</i> 372	463	<i>Paperback</i> 383
426	<i>Might</i> 373	464	<i>Paragraph</i> 384
427	<i>Mind</i> 373	465	<i>Participation</i> 384
428	<i>Moral – morale</i> 373	466	<i>Percent</i> 384
429	<i>More and more ...</i> 373	467	<i>Performance(s)</i> 384
430	<i>Morning – afternoon – evening – night</i> 374	468	<i>Petroleum</i> 384
431	<i>Most</i> 374	469	<i>Ph</i> 384
432	<i>Mr – Mrs – Ms</i> 375	470	<i>Practical</i> 385
433	<i>Much</i> 375	471	<i>Practise</i> 385
434	<i>Multiformity</i> 376	472	<i>Pride ... on</i> 385
435	<i>Museums</i> 376	473	<i>Problem</i> 385
436	<i>Must not</i> 376	474	<i>Professionals</i> 385
437	<i>Be named after</i> 376	475	<i>Property – goods</i> 386
438	<i>NATO</i> 377	476	<i>Prove</i> 386
439	<i>Natural gas</i> 377	477	<i>Public</i> 386
440	<i>Need</i> 377	478	<i>Pudding</i> 386
441	<i>Neither ... nor ...</i> 377	479	<i>Puzzled</i> 386
442	<i>Not (niet – geen)</i> 378	480	<i>Qualification</i> 387
443	<i>Not so much</i> 380	481	<i>Qualified</i> 387
444	<i>Note</i> 380	482	<i>Quasi</i> 387
445	<i>Now</i> 380	483	<i>Question</i> 387
446	<i>Nowhere</i> 380	484	<i>Quite so</i> 387
447	<i>Number (als ww)</i> 380	485	<i>Quotas</i> 387
448	<i>Nurse (als ww)</i> 381	486	<i>Realize</i> 387
449	<i>Obey</i> 381	487	<i>Really</i> 388
450	<i>Occasion</i> 381	488	<i>Reason</i> 388
451	<i>Odd</i> 381	489	<i>Recently</i> 388
452	<i>Of</i> 381	490	<i>Recognise</i> 388
453	<i>Off</i> 382	491	<i>Reconstruct</i> 388
454	<i>Official</i> 382	492	<i>Records</i> 389
455	<i>Offset</i> 382	493	<i>Regular(hy)</i> 389
456	<i>One</i> 382	494	<i>Relatively</i> 389
457	<i>Otherwise</i> 383	495	<i>Remember</i> 389
458	<i>Outspoken</i> 383	496	<i>Remove</i> 389
		497	<i>Request</i> 390

498	<i>Resident</i> 390	535	<i>Study</i> 400
499	<i>Responsibility</i> 390	536	<i>Such a</i> 400
500	<i>Restless</i> 391	537	<i>Suffer from – under</i> 401
501	<i>Restrain</i> 391	538	<i>Suggestion</i> 401
502	<i>Rh</i> 391	539	<i>Sure</i> 401
503	<i>Round</i> 391	540	<i>Surprisingly</i> 401
504	<i>Rule</i> 392	541	<i>Take place</i> 402
505	<i>As a rule</i> 392	542	<i>Tasteless</i> 402
506	<i>Run</i> 392	543	<i>Tear off</i> 402
507	<i>Sad</i> 392	544	<i>Tell</i> 402
508	<i>Be said/ reported/ alleged/ rumoured to be</i> 392	545	<i>Tend to be</i> 402
509	<i>Satisfied that ...</i> 393	546	<i>Thames</i> 403
510	<i>Say</i> 393	547	<i>There</i> 403
511	<i>Scheme</i> 394	548	<i>These days</i> 403
512	<i>Secretary of state</i> 394	549	<i>Thin – thick</i> 403
513	<i>See</i> 394	550	<i>Thing</i> 404
514	<i>Sense</i> 394	551	<i>This – that – these – those</i> 404
515	<i>Serious</i> 394	552	<i>Thorough</i> 404
516	<i>Several – various – different</i> 395	553	<i>Though</i> 404
517	<i>Shall (in juridische teksten)</i> 395	554	<i>Throat</i> 405
518	<i>Should</i> 396	555	<i>Through</i> 406
519	<i>Shy</i> 397	556	<i>Time</i> 406
520	<i>Since</i> 397	557	<i>Timely</i> 406
521	<i>So</i> 397	558	<i>Times</i> 406
522	<i>Sober</i> 398	559	<i>Timing</i> 406
523	<i>Solicit</i> 398	560	<i>Tip</i> 406
524	<i>Some</i> 398	561	<i>To</i> 407
525	<i>Somehow</i> 398	562	<i>Today</i> 407
526	<i>Sources</i> 398	563	<i>Transform</i> 407
527	<i>Spoilt</i> 398	564	<i>Translate</i> 407
528	<i>Spring from</i> 399	565	<i>Transpire</i> 408
529	<i>Stop</i> 399	566	<i>Try</i> 408
530	<i>Strictly</i> 399	567	<i>Turn out (to be)</i> 408
531	<i>Strike</i> 399	568	<i>Ugly</i> 408
532	<i>Strong</i> 399	569	<i>Unbearable</i> 408
533	<i>Structural</i> 400	570	<i>Unhappy</i> 408
534	<i>Student</i> 400	571	<i>Unofficial</i> 409
		572	<i>Until</i> 409
		573	<i>Urban</i> 409

574	<i>used to</i>	409
575	<i>In vain</i>	410
576	<i>Ventilator</i>	410
577	<i>Very</i>	410
578	<i>Vest</i>	411
579	<i>In view of – with a view to</i>	411
580	<i>Visitors</i>	411
581	<i>Vulgar</i>	411
582	<i>Wait for</i>	412
583	<i>Want</i>	412
584	<i>Warm</i>	412
585	<i>Way</i>	412
586	<i>Weather</i>	412
587	<i>A week on Monday</i>	413
588	<i>Weekend</i>	413
589	<i>What – such – how</i>	413
590	<i>Whatever – whoever</i>	414
591	<i>While</i>	415
592	<i>Whiskey – whisky</i>	415
593	<i>White</i>	415
594	<i>Will</i>	416
595	<i>With</i>	416
596	<i>Worldly</i>	417
597	<i>Would</i>	417
598	<i>Wrong(b)</i>	418
599	<i>Years</i>	418
600	<i>You</i>	419

Appendix 1 – Maten en gewichten 420

Appendix 2 – Vaak verkeerd gespelde woorden 422

Appendix 3 – Richtlijnen beëdigde vertalingen 427

Appendix 4 – Tweektalige terminologielijst grammatica en stijlfiguren 433

UITWERKING VAN DE OEFENINGEN 570

Lijst nuttige boeken, internet-sites en vertaalsites 586

Lijst van tolk-vertaler-opleidingen & beroepsorganisaties 590

REGISTER 592

